

SKIP Velká Morava

region 09

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50

tel. +420542532100, 111 e-mail: nivnicka@kjm.cz

Výroční zpráva 2014

Knihovnické humoresky – ASPIK

Kolegium 4. 12. 2014 Brno

1. Úvod

V roce 2014 se v regionu Velká Morava uskutečnila řada zajímavých aktivit, mnohé z nich v rámci projektů SKIP spolufinancovaných z dotačního titulu MK ČR Knihovna 21. století. Velmi úspěšnou novinkou pak byla podpora regionálních projektů na rozvoj akcí podporujících čtenářství v rámci Týdne knihoven. Smyslem byla především podpora malých obecních knihoven přímo z prostředků regionu 09. Tradiční a oblíbenou platformou setkávání jsou kolegia knihovníků uskutečňovaná zpravidla 2x až 3x ročně. V tomto roce se s mimořádným úspěchem setkala kolegia konaná v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně spojené s prohlídkou nové krajské knihovny. V závěru roku pak osvěžující předvánoční kolegium v Brně

s vystoupením amatérského divadelního souboru ze Zlína ASPIK s Knihovnickými humoreskami. V regionu působí velmi aktivně dva kluby dětských knihoven. Knihovny regionu se také aktivně zapojují do celostátních aktivit SKIP: Noc s Andersenem, Březen – měsíc čtenářů, Knížka pro prvňáčka, Kde končí svět, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu a řada dalších.

2. Činnost regionálního výboru

Vzhledem k velikosti regionu a struktuře členské základny byl výbor rozšířen v roce 2013 na 9 členů. Výbor pracuje ve složení:

- Libuše Nivnická, předsedkyně
- Jana Nejezchlebová (garant – aktivity školních knihoven, vzdělávání, zápisy)
- Magda Švejcarová (garant – členská základna, evidence, členské příspěvky)
- Šárka Kašpárková (garant – aktivity pro členy, web SKIP, elektronická komunikace s členskou základnou)
- Jarmila Daňková (garant – aktivity pro členy, zápisy, členské příspěvky)
- Vladislav Raška (garant – sekce veřejných knihoven, studijní zájezdy)
- Jana Tomancová (všeobecné, web SKIP)
- Monika Kratochvílová (garant projekty)
- Radovan Jančář

Dozorčí komise: Dozorčí komise byla zvolena ve složení, Dagmar Marušincová, Jana Šubrová a Marie Dočkalová.

Místopředsedkyní SKIP a členkou předsednictva SKIP je Libuše Nivnická.

Členy výkonného výboru SKIP jsou:

Libuše Nivnická, Vladislav Raška, Helena Gajdušková, Jarmila Daňková

Členka dozorčí komise VV SKIP za region 09: Marie Ježková

Regionální výbor se mimo letní období schází zpravidla jednou měsíčně. Časově naléhavé záležitosti jsou projednávány elektronicky. Hlavní oblasti, kterými se v průběhu roku výbor zabýval, jsou:

- zpracování výroční zprávy a zprávy o hospodaření
- realizace aktivit v rámci projektů SKIP – Knihovna 21. století
- programová příprava kolegií a realizace (2x)
- změna banky – přechod od České spořitelny k Poštovní spořitelně ERA
- výzva k nominacím na regionální ocenění Velkomoravský knihovník
- příprava a podání projektů SKIP (Knihovna 21. století) ve spolupráci s pořádajícími knihovnami na rok 2015
- plán činnosti na rok 2015
- činnost KDK, sekce veřejných knihoven, bezbariérová knihovna
- účast na celosvazových aktivitách
- finanční podpora aktivit regionu ve spolupráci se SKIP
- podpora regionálních projektů malých knihoven v Týdnu knihoven
- vedení účetní agendy (na smlouvu vede profesionální účetní)
- vedení agendy členské základny, výběr členských příspěvků, přijímání nových členů, komunikace s členskou základnou

- aktualizace webových stránek regionu
- účast na předsednictvu a VV SKIP, informace pro výbor a členskou základnu
- spolupráce se sekcemi SKIP a zahraniční komisí
- průběžně vyúčtování projektů SKIP
- příspěvky do odborného tisku (Bulletin SKIP a další)

3. Členská základna

Potěšující je, že došlo k nárůstu členské základny, a to u individuálních i institucionálních členů

Region 09 měl ke konci roku **2014 x 2013** následující složení členské základny:

Institucionální	128 (v roce 2013 118)
Individuální	131 (v roce 2013 122)
celkem	259

Výbor se soustředil na zlepšení rychlosti komunikace s členskou základnou. Členské příspěvky jsou zpravidla vybírány osobně na prvním kolegiu v roce, dále pak jsou členové oslovováni písemně. Podíl členských příspěvků do celostátního SKIP je odváděn v řádných termínech.

4. Z aktivit regionu

Kolegia

19. 2. v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně

Účastníky pozdravila ředitelka KFB Zlín PhDr. Zdena Friedlová. V rámci programu zazněly prezentace ze zájezdu SKIP po rakouských knihovnách (PhDr. J. Daňková) a Knihovna napříč generacemi (Městská knihovna Slavičín, Mgr. G. Klabačková). Představeny byly služby nové krajské knihovny a následovala exkurze. Vyhlášeno bylo také podávání nominací na cenu Velkomoravský knihovník, plán uskutečnit zájezd do Vídně.

4. 12. v Brně, In-centrum KJM

V programu zazněly informace z VV **SKIP a o** aktivitách regionu. Celý program měl tradiční předvánoční pohodovou atmosféru umocněnou vystoupením divadelního souboru ASPIK (Amatérské Sdružení Profesionálních Knihovníků) z Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně – Knihovnické humoresky, které všechny svým vtipným podáním obrazů z knihovnického života velmi pobavilo.

Projekty regionu podpořené v rámci projektu SKIP z dotačního programu MK ČR Knihovna 21. století:

- Chceme dětem číst VI. (ve spolupráci s Centrem dětského čtenářství KJM)
- Poznáváme současné české autory dětských knih (ve spolupráci s Klubem dětských knihoven Zlínského kraje)
- Leoš Janáček aneb Morava světová (ve spolupráci s KJM)

- Komunikační styly v knihovnické praxi (ve spolupráci s KFB Zlín)

- Živá databanka (ve spolupráci s KJM – Centrum dětského čtenářství)

Projekty regionu SKIP VM

Regionální výbor SKIP Velká Morava **vyhlásil poprvé v roce 2014** v souladu s Konceptí rozvoje knihoven v České republice na léta 2011 až 2015 **podporu projektů na realizaci komunitních aktivit zaměřených na propagaci čtení a podporu čtenářství.**

Cílovou skupinou byly menší knihovny evidované v databázi MK ČR, do 1,0 úvazku, členové SKIP Velká Morava.

Přednost měly projekty podporující konání celostátních akcí, zejména Týden knihoven a Den pro dětskou knihu.

Maximální výše podpory na jeden projekt byla stanovena ve výši **4 000 korun**, což představovalo **až 100 % možných nákladů** na projekt. V případě překročení částky by rozdíl hradil žadatel.

O dotaci požádalo celkem deset knihoven, z toho čtyři byly vyloučeny pro nesplnění formálních náležitostí. Celkem byla poskytnuta částka ve výši 16 800 Kč, kráceny byly pouze dva projekty.

Schválené projekty

Název žadatele	Název projektu	Místo realizace
Obec Boršice	Průvod světlušek u příležitosti Týdne knihoven	Místní knihovna Boršice, okr. Uherské Hradiště, Zlínský kraj
Město Koryčany	Podpora čtenářství v knihovně v Koryčanech	Městská knihovna, kulturní a informační centrum, okr. Kroměříž, Zlínský kraj
Městys Lysice	Seznámení s regionálním autorem	Knihovna městyse Lysic, okres Blansko, Jihomoravský kraj
Obec Mutěnice	Jaká je Amerika?	Mutěnice, promítací sál v budově ZŠ, okr. Hodonín, Jihomoravský kraj
Městys Okříšky	Hrajeme si s knihou	Knihovna Okříšky, okres Třebíč, kraj Vysočina
Obec Petrovice	Hrajeme si na malíře s Adolfem Dudkem	Obecní knihovna Petrovice, okres Blansko, Jihomoravský kraj

Místní knihovna Boršice

Průvod světlušek u příležitosti Týdne knihoven – tradiční akce v obci od roku 2003, ukončena slavnostním ohňostrojem.

Městská knihovna, kulturní a informační centrum Koryčany

Podpora čtenářství v Knihovně v Koryčanech byla obsahem tří projektů: Výstava starých tisků, Studánky vypráví příběhy, Keltská noc Samhain.

Knihovnice Ilona Vybíralová:

„V žádosti o finanční dotaci jsem se rozhodla, podpořit tři projekty, které mají již určitou tradici a oslovují všechny věkové skupiny, podporují čtenářství od těch nejmenších potenciálních čtenářů, kteří najdou cestu do knihovny v útlém věku až po nejstarší generaci, která vnímá knihovnu jako zdroj vzdělání i komunitní centrum. (...) Finanční prostředky

poskytnuté v projektu SKIP Velká Morava byly smysluplně využity na kulturní akce pro naše čtenáře.“

Výstava starých tisků – tradiční akce, čtenáři během září nosí do knihovny knihy, o nichž si myslí, že jsou zajímavé a datum jejich vydání lze označit za starší. V Týdnu knihoven je pak výstava všech donesených knih zahájena slavnostní vernisáží s kulturním vystoupením a vyhodnocením majitelů nejstarších tisků (v roce 2013 to byl rok 1814). Akce je hojně navštěvovaná napříč všemi generacemi a přichází i žáci ZŠ se svými učitelkami.

Studánky vypráví příběhy – beseda se spisovateli a nakladateli knihy z regionu zabývající se pohořím Chřiby. O kulturní program se postarali žáci ZUŠ Koryčany. PaedDr. Jiří Jilík představil knihu, kterou vydal a kterou napsali Bořek Žižlavský a Jiří Blaha.

Třetí projekt – **Keltská noc Samhain** nebyl podpořen z důvodu nesplnění podmínek. Přesto se knihovna rozhodla jej realizovat. Představoval zábavné soutěžní odpoledne pro širokou veřejnost. Děti si v příjemném prostředí knihovny užily spoustu zábavy a soutěží. Již několikátý ročník se stal úspěšnou tradicí a má velmi pozitivní ohlas u veřejnosti.

Knihovna se zásluhou těchto akcí stala místem zážitků a poznávání, místem pro rodinné zastavení a společně strávený čas.

Knihovna městyse Lysice

Seznámení s regionálním autorem Jiřím Šanderou. Pan Šandera si připravil pro žáky 4. tříd besedu o knize Naše třídní je mimozemšťan. Četl z ní ukázky, představil také své další knihy a seznámil děti s tím, jak se k psaní knih dostal. Besedoval s dětmi o svých knihách, dával jim různé úkoly a děti vše splnily na jedničku.

Obecní knihovna Mutěnice

Knihovna připravila literární soutěž pro žáky základní školy s názvem Mé prázdninové zážitky z cest. Výherci soutěže byli představeni na besedě s Jiřím Márou, ceny dětem předala paní spisovatelka Naďa Horáková, která jako předsedkyně komise vybírala vítězné práce. Beseda proběhla formou přednášky, jejíž téma bylo Západ USA a Havajské ostrovy s názvem Jaká je Amerika.

Knihovna Okříšky

V rámci projektu Hrajeme si s knihou proběhly už tři besedy pro žáky 3–5. tříd představující publikace nakladatelství Thovt. Jednalo se o knihy *Neandrtálec a Mamut severní* a *Na stopě pravěkým záhadám*.

Obecní knihovna Petrovice

Z dotace byly podpořeny dvě akce: beseda se spisovatelem Jiřím Šanderou a Hrajeme si na malíře s Adolfem Dudkem.

Cílem podpory regionálních projektů bylo umožnit zejména menším knihovnám realizovat aktivity, které by z vlastních prostředků nemohly uskutečnit. Vyhlášení malých regionálních projektů na propagaci čtení a podporu čtenářství také v příštím roce si opětovně vytyčila regionální organizace SKIP Velká Morava. Ačkoli se nejednalo o velké finanční částky, všechny projekty potvrdily potenciál knihoven pozitivně ovlivňovat vztah místních obyvatel ke čtení a čtenářství a také ke knihovně, která se stala stmelujícím činitelem přispívajícím k rozvoji kultury, vzdělanosti a vzájemného setkávání.

Kromě podpory čtenářství a komunitních aktivit usiloval regionální výbor SKIP ještě o jeden cíl. Propagaci organizace SKIP, podporu zájmu o členství zejména mezi menšími knihovnami. Podle jejich reakcí se i toto úsilí setkalo s kladnou odezvou.

Klub dětských knihoven – V regionu SKIP ČR Velká Morava působí dvě klubka – Zlínské klubko a Klubko jižní Morava. Každé klubko má za sebou již delší tradici, tudíž fungují nezávisle.

Výroční zpráva Klubu dětských knihoven SKIP ČR – Klubko jižní Morava

Na konci minulého roku jsme si vytyčili provést revizi členské základny Klubka jižní Morava, z ní vyplynulo, že své členství „obnovilo“ 17 knihovnic ze 14 knihoven regionu. Pro ně byla také připravována vzdělávací nabídka aktivit.

Od června jsou k dispozici webové stránky Klubka i elektronická přihláška pro zájemce o členství: <http://www.kjm.cz/skipkdk> Na webu budou zveřejňovány také zápisy ze zajímavých seminářů, kterých se knihovnice z regionu účastní.

Klubko letos uspořádalo dvě vzdělávací akce pro své členky, prvním byla třídní Vyprávěcí dílna, kterou v květnu vedla MgA. Jitka Oláh. Vše se odehrávalo v Městské knihovně v Hodoníně.

Druhou vzdělávací akcí byl seminář Tabu v literatuře a v knihovnách, který hostila Moravská zemská knihovna v Brně. Seminář se věnoval tématům, se kterými v literatuře pro děti a mládež pracujeme spíše málo, a chtěli bychom se to naučit. Oba semináře se setkaly s kladnou odezvou a již plánujeme jejich pokračování.

Poslední setkání proběhlo 30. 10., kde jsme se věnovali rekapitulaci aktivit uplynulého roku a přípravě plánu aktivit na rok 2015.

Obecně platí, že se knihovny v regionu zaměřují více na lokální aktivity a projekty než na ty celostátní. Upozorňují, že jsou na ně kladeny velká nároky a tudíž je pro ně budování knihovny a vztahů se čtenáři na prvním místě. Přesto se většina knihoven zapojila do projektů jako je Noc s Andersenem, Knížka pro prvňáčka nebo Lovci perel. O projekt Kde končí svět je již několik let zájem malý – účastnily se Městská knihovna v Rájci-Jestřebí a Místní knihovna Lysice (z Rájce byla letos i rytířka). Obě knihovny se účastnily také vyhlášení v Praze.

V roce 2015 bychom se chtěli zaměřit na další témata, která pracovníky dětských oddělení zajímají a rozvíjí jejich kompetence. K tomu má sloužit i databanka vzdělávacích programů KDK SKIP ČR, která vzniká pod hlavičkou Centra dětského čtenářství KJM v Brně. Velkým cílem je zvýšit povědomí o činnosti KDK jižní Morava a přizvat k pracovním setkáním i další kolegyně z regionu a zaměřit jejím potřebám i nabídku činnosti Klubka.

Mgr. Helena Hubatková Selucká

Klub dětských knihoven Zlínského kraje v roce 2014

Počátkem roku 2014 proběhl v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně dvoudenní seminář **Aktuální trendy v současné literatuře pro děti a mládež**, který organizoval KDK SKIP ČR. 59 účastníků vyslechlo příspěvky na téma České děti jako čtenáři v roce 2013, Etapy dětského čtenářství a Kde hledat informace o knihách pro děti a mládež.

Společná **krajská literární soutěž pro děti** proběhla v roce 2014 pod záštitou Krajské knihovny Františka Bartoše v Zlíně. Mottem ročníku byl citát Nejmoudřejší je číslo, jehož autorem je řecký filosof, matematik a astronom Pythagoras. Garanty

v jednotlivých okresech byly Knihovna Kroměřížska, Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana a Masarykova veřejná knihovna ve Vsetíně a Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně. Děti se rozepsaly na témata Jeden za osmnáct a druhý bez dvou za dvacet, Třináctá komnata, Pátek třináctého a mnoho dalších inspirovaných čísel. Vyhlášení vítězů krajského kola literární soutěže se uskutečnilo dne 11. 6. 2014 v krajské knihovně. V programu vystoupili studenti ze Základní umělecké školy Zlín. Oceněno bylo 29 dětí a studentů. Slavnostního předávání se zúčastnili spisovatel Antonín Bajaja, náměstek primátora statutárního města Zlína, vedoucí odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje, vedoucí odboru kultury Magistrátu města Zlína, ředitelka krajské knihovny ve Zlíně a zástupci z řad porotců a knihovníků. Do krajské soutěže přispělo celkem 501 dětí, 294 dívek a 207 chlapců, z více než 40 škol Zlínského kraje. Vítězné práce, které v jednotlivých kategoriích obsadily první tři místa, jsou publikovány ve sborníku.

V roce 2014 se podařilo uskutečnit projekt s podporou SKIP ČR a MK ČR **Poznáváme současné české autory**. Jeho cílem bylo představit malým čtenářům autorku mnoha dětských knih paní Alenu Ježkovou a zároveň děti motivovat ke čtení, a to ve čtyřech knihovnách Zlínského kraje. Nad rámec projektu autorka uskutečnila ještě i odpolední besedy nad knihou Tichá srdce, což mohli ocenit dospělí čtenáři dvou knihoven.

Místo plánovaného podzimního semináře byla v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti uspořádána pro členy KDK ZK ukázková **beseda s Lenkou Eckertovou, autorkou knihy Hustej internet** (22. 10. 2014). Téhož dne se uskutečnila pracovní schůzka zástupců dětských oddělení k hodnocení a plánu činnosti Klubu dětských knihoven Zlínského kraje pro rok 2015.

Členové KDK ZK se aktivně účastnili mnoha celostátních aktivit, především projektu Knížka pro prvňáčka, Noci s Andersenem a Dne pro dětskou knihu.

O akcích a aktivitách Klubka jsou členové informováni na webových stránkách KDK ZK – <http://www.kfbz.cz/klub-detskych-knihoven-zlinskeho-kraje>.

Ze zápisu z jednání KDK ZK a webu KKFBZ zpracovala J. Tomancová

5. Zpráva o hospodaření

Hospodaření regionu bylo vyrovnané, disciplína členů při placení členských příspěvků přijatelná. Rozpočet umožnil realizaci vyššího počtu projektů i některých dalších aktivit ve spolupráci s knihovnami regionu. Odvody z členských příspěvků byly prováděny včas. Účetnictví je vedeno profesionální účetní na smlouvu (Soňa Křetínská – KKD Vyškov). Náročnost účetnictví a včasné vyúčtování všech nákladů souvisejících s projekty SKIP a nově regionálními projekty stoupá.

V Brně dne 15. ledna 2015

Zpracovala (s využitím zpráv členů RV SKIP)

Ing. Libuše Nivnická
předsedkyně RV SKIP 09